

Dzieje wsi Niećkowo

Autor: Halina Karaś

Niećkowo to stara wieś, pochodząca z okresu średniowiecza. Pierwszy zapis nazwy miejscowości w postaci Nyecikowo pochodzi z 1471 roku. Następne zapisy potwierdzają, że wieś nazywano albo Niecikowo (Nyeczikowo – 1471 r., Nyeczykowo – 1517 r., Miecikowo, Niecikowo – 1577 r.), albo Nieciki, jak wieś, z której pochodził założyciel Niećkowa (Nyczyku, Nyciky – 1477 r., Nyeczyky – 1487). Forma Niećkowo powstała ze skrócenia Niecikowo, pierwsze zapisy bez samogłoski -i- pochodzą z XVIII wieku (Nieczkowo – 1783), a w XIX wieku się ustalają dwie formy oboczne Niećkowo (1887), Nieckowo (1827 r., 1886 r.), z których zwycięża postać Niećkowo. Historia wsi sięga pierwszej połowy XV wieku, kiedy to w roku 1439 Stanisław Niecikowski z Niecik herbu Bujno kupił 20 włók nad strumieniem Skietowsk od braci: Macieja, Mroczysława i Mikołaja Milewskich. Wówczas to powstała na tym miejscu wieś Niecikowo. Po śmierci Stanisława Niecikowskiego (przed rokiem 1471) wieś (dzisiejsze Niećkowo) odziedziczył jego zięć Stanisław Szczuka herbu Grabie (ożeniony z Świętką, córką Stanisława). Dał on początek rodzinie Niecikowskich herbu Grabie, gospodarzących w dobrach niećkowskich przez dwa wieki. Ostatnim Niećkowskim właścicielem Niećkowa był Aleksander zmarły w 1676 roku. Po śmierci Aleksandra w II połowie XVIII wieku większość Niećkowa przejął Wojciech Świdorski, komornik grodzki wąsoski, ożeniony z Zofią Niecikowską. W rękach rodziny Świdorskich Niećkowo pozostało aż do XIX wieku. W 1836 roku po śmierci ostatniego z rodu Świdorskich Kajetana Niećkowo przeszło na własność Łukasza Łuniewskiego. On i jego syn Jakub, a następnie wnuk Franciszek gospodarzyli w Niećkowie ok. 30 lat. Następnie Niećkowo stało się własnością Adama Bzury, właściciela sąsiednich dóbr Bzury i Dybła. Jego syn Władysław zapisał się w historii wsi jako dobry gospodarz, był też działaczem społecznym, aktywnym członkiem rady powiatu szczuczynskiego i sędzią okręgowym. Na początku XX wieku w 1906 roku majątek niećkowski kupił Aleksander Romontowski, a w kilkanaście lat później po zakończeniu I wojny światowej stał się własnością Zofii i Jana gromadzkich. Ostatnimi właścicielami Niećkowa byli ich synowie Jan i Andrzej Gromadzczy. Istniejący dziś we wsi dwór został zbudowany na miejscu drewnianego dworku Świdorskich w XIX wieku przez Łuniewskich. Otaczał go park krajobrazowy ogrodzony kamiennym murem. Zgodnie z danymi Słownika geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich w 1827 roku w Niećkowie (w słowniku zapis nazwy: Nieckowo) było 19 domów i 105 mieszkańców. Była to zatem niewielka wieś, wchodząca w skład folwarku, do którego oprócz niej należały Milewo i Nowo-Lipnik. Podczas okupacji niemieckiej Niećkowo nazwane po niemiecku Galindenhoff było centrum administracyjnym powiatu grajewskiego. Majątkiem, powiększonym o 900 ha ziemi zabranej okolicznym rolnikom wywiezionym na roboty do Prus Wschodnich, kierował niemiecki zarządca. Po II wojnie światowej budynki dworskie (dwór, czworaki, oficyna, stajnie) zajęto i przeznaczono na szkołę rolniczą, a ziemię majątku i zabudowania gospodarze niepotrzebne szkole przejęło Państwowe Gospodarstwo Rolne. Następnie wybudowano nowe budynki szkoły i internatu, a dworek zrekonstruowano od fundamentów pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łomży. W 1998 roku zakończono kapitalny remont dworu.

Źródła: Nazwy miejscowe Polski. Historia – Pochodzenie – Zmiany, pod red. K. Rymuta, t. VII, Kraków 2007, s. 385-386. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. VII, Warszawa 1886, s. 51. Dariusz Doliwa, Monografia szkoły w Niećkowie, [w:] www.wiki.org Jerzy Rudnicki: Zabytki Ziemi Łomżyńskiej TOM II. Rajgród: Towarzystwo Miłośników Rajgrodu, 2001. www.wikipedia.org